

Dôvodová správa k zákonu č. 91/2010 Z. z. o podpore cestovného ruchu

Všeobecná časť

Cestovný ruch je jedným z vedúcich odvetví svetového hospodárstva a jeho podiel na hrubom domácom produkte vo vyspelých, ale aj v rozvojových krajinách neustále rastie a dosahuje pozoruhodný objem.

Cestovný ruch je vysoko efektívnou činnosťou na produkciu devíz, je významným faktorom politiky zamestnanosti, napomáha rozvoju hospodárstva ekonomicky zaostávajúcich regiónov tým, že je schopný vytvárať nové pracovné miesta pri relatívne nízkych nákladoch, pričom rozvoj podnikania v tomto odvetví významne oživuje dopyt a vplýva na vývoj príjmov, stimuluje zachovanie kultúrneho dedičstva a ochranu prírody, prispieva k upevňovaniu medzinárodných politických a hospodárskych vzťahov, prispieva k popularizácii našich národných kultúrnych a prírodných hodnôt a prispieva k rozširovaniu poznatkov o politickom systéme a rozvoji demokracie a tým aj k vytváraniu pozitívneho obrazu krajiny v zahraničí, prispieva tiež k harmonickému rozvoju a uspokojovaniu základných i druhotných potrieb účastníkov cestovného ruchu. Aj napriek práve prebiehajúcej hospodárskej kríze cestovný ruch stále predstavuje významné odvetvie hospodárstva Slovenskej republiky. Významný je najmä jeho potenciál pri tvorbe nových pracovných príležitostí. Je to práve táto kríza, ktorá poukázala na potrebu systémového riešenia problematiky cestovného ruchu a na potrebu podpory, resp. udržania domáceho cestovného ruchu.

Podľa prognóz renomovaných medzinárodných ekonomických inštitúcií sa cestovný ruch začiatkom 3. tisícročia stane v celosvetovom meradle ekonomickým odvetvím s najväčším obratom a jeho príjmy sa za jedno desaťrocie zdvojnásobia.

Svetové tendencie rozvoja cestovného ruchu ovplyvnia jeho ďalší rozvoj aj v Slovenskej republike. Vychádzajúc z tejto skutočnosti je nevyhnutné usilovať sa o taký rozvoj politiky cestovného ruchu ako súčasť hospodárskej politiky štátu, ktorý namiesto doterajšieho viac - menej spontánneho vývoja bude cieľavedome napomáhať využitiu danosti Slovenska na prilákanie návštevníkov. Cieľavedomý rozvoj bude jednak integrovať cestovný ruch do jeho prírodného a spoločenského prostredia, na druhej strane zároveň umožní zosúladený rozvoj všetkých subsektorov služieb v rámci komplexných služieb cestovného ruchu (ubytovacích a stravovacích kapacít, dopravy, obchodu, zábavného priemyslu, športových zariadení, kultúrnych a pamiatkových objektov, verejnej bezpečnosti, informatiky a ďalších). Je nevyhnutné vytvoriť právny rámec na možnosť utvárania takej politiky pre cestovný ruch, ktorá bude určovať perspektívne ciele jeho rozvoja, vytvorí aj právne predpoklady na zabezpečenie finančných, inštitucionálnych a organizačných podmienok potrebných na realizáciu týchto cieľov ako aj právne predpoklady na zvýšenie ochrany spotrebiteľa.

Vypracovanie zákona o podpore cestovného ruchu vyplýva:
– zo zásad a záverov uvedených v Odporučení Európskej komisie č. 95/C301/15 z 13.19.1995 o úlohe Únie v oblasti cestovného ruchu - Zelená kniha Komisie,
– zo Smernice Rady 82/470/EHS z 29. júna 1982 o opatreniach na uľahčenie efektívneho výkonu slobody usadiť sa a slobody poskytovania služieb v súvislosti s činnosťou samostatne zárobkovo činných osôb pri určitých službách súvisiacich s dopravou a cestovnými kancelármi a pri skladovaní,
– z materiálu EÚ "Community Measures Affecting Tourism" z 5.2.1996, COM (96) 29 final, z Predbežného rozhodnutia súdneho dvora EÚ v spojených kauzách C-178/1994, C-179/1994, C-188/1994, C-189/1994 a C-190/1994 Erich Dillenhofer a iní proti SRN z 8.10.1996, ktoré sa vydalo na základe Smernice Rady 90/314/EHS z 13. júna 1990 o balíku

cestovných, dovolenkových a výletných služieb, – z oznámení Komisie: COM (2003) 716 - Základné orientácie pre udržateľnosť európskeho cestovného ruchu, COM (2006) 134 - Obnovená politika EÚ v oblasti cestovného ruchu: Za pevnejšie partnerstvo v rámci európskeho cestovného ruchu, COM (2007) 621 - Agenda pre udržateľný a konkurencieschopný európsky cestovný ruch.

V roku 2008 sa sformovala spoločná expertná pracovná skupina skladajúca sa zo zástupcov ZMOS, SK8, MH SR ako aj profesijných zväzov. Táto sa na základe rokovaní zhodla na spoločných zásadách udržateľného modelu podpory rozvoja cestovného ruchu na Slovensku, ktorými sú:

1. Rozvoj cestovného ruchu pomernou čiastkou spolufinancujú všetky subjekty, ktoré z neho priamo profitujú.
2. Zdroje sa použijú prevažne tam, kde vznikli. To zabezpečí motiváciu odvetvia aj verejnej správy.
3. Rozvoj nerozvinutých oblastí je financovaný zo zvláštnych (rozvojových) zdrojov.
4. Rozvoj cestovného ruchu vychádza zo zásad verejného a súkromného partnerstva.
5. Výkonné orgány na úrovni krajov a regiónov sú organizácie, ktoré zodpovedajú za zverenú financie a predkladajú merateľné výsledky. Organizácie cestovného ruchu úzko spolupracujú v rámci každej úrovne aj medzi jednotlivými úrovňami.
6. Rozvoj predpokladá transfer know-how (napr. jednotného systému destinačného manažmentu, softvérových riešení a pod.).
7. Konkurencieschopný a trvalo udržateľný cestovný ruch.

Základným cieľom navrhovanej právnej úpravy v oblasti cestovného ruchu je najmä upraviť otázky zriadenia, právneho postavenia, financovania a činnosti krajských a oblastných organizácií cestovného ruchu a formy spolupráce štátnych orgánov, orgánov samosprávy miest a obcí a podnikateľských subjektov a združení v cestovnom ruchu s týmito organizáciami pri jeho rozvoji, ako aj formy a systém jeho finančnej podpory.

S prihliadnutím na vyššie uvedené fakty zákon rieši najmä

1. Organizačnú štruktúru cestovného ruchu - vytvoriť rámcové a právne podmienky pre rozvoj cestovného ruchu na centrálnej, regionálnej a oblastnej úrovni na princípe partnerstva podnikateľských subjektov a samosprávy. V cestovnom ruchu pôsobí veľké množstvo prevažne malých subjektov, ktorých činnosť je potrebné skoordinať, pretože majú spoločného zákazníka. Musia sledovať a presadzovať spoločný cieľ, ako aj spoločne realizovať činnosti a aktivity, ktoré nie je možné zabezpečovať osobami podnikajúcimi v cestovnom ruchu jednotlivo - v dôsledku finančnej náročnosti alebo nízkej účinnosti. Ide najmä o marketing, prezentáciu a propagáciu regiónu, informačné služby, zabezpečenie neziskových, pre účastníkov cestovného ruchu však nevyhnutných služieb a podmienok pre ich aktivity. Z týchto dôvodov je potrebná existencia krajských a oblastných organizácií cestovného ruchu v turisticky významných miestach. Okrem toho je prázdny priestor medzi štátnou propagáciou vykonávanou Slovenskou agentúrou pre cestovný ruch a komerčnou propagáciou jednotlivých subjektov, resp. zariadení, čo spôsobuje aj nižšiu účinnosť štátnej propagácie. Túto absenciu by mali zaplniť práve krajské a oblastné organizácie cestovného ruchu, pre vznik ktorých má zákon vytvoriť právny rámec. Najdôležitejšou úlohou organizácií cestovného ruchu je tvorba spoločného produktu.

2. Kompetencie a zodpovednosť v cestovnom ruchu - prekonať roztrieštenosť rôznych právnych úprav pre odvetvie cestovného ruchu, ktoré je riešené v celom rade právnych noriem bez toho, že by bola komplexne pokrytá celá jeho problematika. Aj keď navrhovaný

zákon nebude riešiť všetky oblasti cestovného ruchu, bude sa týkať aspoň jeho súčasných prioritných problémov a umožní prostredníctvom nariadení, vyhlášok, výnosov a opatrení riešiť parciálne otázky súvisiace s danou problematikou. Úloha štátu pri rozvoji cestovného ruchu je nesporná z toho dôvodu, že celé odvetvie je ešte značne podkapitalizované. Subjekty na trhu sa málo zaujímajú o negatívne dôsledky svojho účinkovania na ostatné oblasti, čo zvyrazňuje úlohu štátu ako koordinátora pri presadzovaní udržateľného rozvoja cestovného ruchu formou administratívnych zásahov, ale aj optimálnych podmienok pre podnikateľskú sféru. Štát musí neustále motivovať a nabádať súkromnú, ale aj verejnú sféru na užšiu spoluprácu a hľadanie spoločných cieľov. Na podpore udržateľného rozvoja cestovného ruchu sa však nepodieľa len štát, významné postavenie má aj regionálna a miestna samospráva so svojimi úlohami a kompetenciami.

3. Financovanie cestovného ruchu- vytvoríť nástroj na podporu rozvoja cestovného ruchu na národnej úrovni. Investované prostriedky sa v odvetví cestovného ruchu preukázateľne zhodnocujú progresívnejšie než v ktoromkoľvek inom odvetví národného hospodárstva. Z hľadiska tejto efektívnosti je treba uvažovať o formách financovania alebo spolufinancovania podpory cestovného ruchu priamo zo štátneho rozpočtu, pričom finančne podporené zo strany štátu budú len tie organizácie cestovného ruchu, ktoré sa nachádzajú v Registri krajských a oblastných organizácií cestovného ruchu vedenom Ministerstvom hospodárstva SR. Na financovanie potrieb cestovného ruchu v regiónoch treba mobilizovať viaceré zdroje. Impulzom k tomu bola decentralizácia fiškálnej politiky. Samosprávny kraj a miestna samospráva sú už finančne samostatné od štátneho rozpočtu s vlastnými zdrojmi potrebnými na výkon svojich kompetencií, medzi nimi aj na podporu rozvoja cestovného ruchu.

Vypracovanie návrhu zákona nadväzuje na úlohy vyplývajúce zo Štátnej politiky cestovného ruchu Slovenskej republiky (uznesenie vlády SR č. 783/2007 z 19.9.2007) a z Novej stratégie rozvoja cestovného ruchu Slovenskej republiky do roku 2013 (uznesenie vlády SR č. 417/2007 z 9.mája 2007) pričom je plne v súlade so strategickým smerovaním týchto dokumentov. Návrh zákona vychádza z porovnateľných zákonov viacerých európskych krajín s prihliadnutím na ich účinnosť v praxi. Reflektuje súčasný prechod mnohých najrozvinutejších krajín od centrálne riadeného marketingu destinácie k spolupráci všetkých verejných aj súkromných subjektov na destinačnom manažmente.

Návrh zákona je plne v súlade s medzinárodnými odporúčaniami a trendmi pre oblasť udržateľného rozvoja cestovného ruchu, akcentuje integrovaný prístup k manažmentu lokalít a stredísk pri rešpektovaní potrieb miestnych komunít, ochrany prírodného a kultúrneho dedičstva a zdrojov krajiny.

Doložka finančných, ekonomických, environmentálnych vplyvov, vplyvov na zamestnanosť a podnikateľské prostredie

Pri kreovaní finančných, ekonomických, environmentálnych vplyvov, vplyvov na zamestnanosť, podnikateľské prostredie a informatizáciu spoločnosti sa vychádza z nasledovných podmienok a predpokladov:

- A. Dotácia zo štátneho rozpočtu v pomere 1:1 je adekvátna súčtu príspevkov miest a obcí a vyšších územných celkov v rámci garantovaných zdrojov. Takýto pomer bude odrážať výkonnosť daného regiónu resp. jeho záujem o rozvoj cestovného ruchu a súčasne bude motivačne pôsobiť vo vzťahu k obciam, mestám, vyšším územným celkom a sprostredkovanie aj k podnikateľským subjektom v cestovnom ruchu. Do tohto pomeru nevstupujú negarantované zdroje a ani iné zdroje.

- B. Dotácia zo štátneho rozpočtu bude poskytovaná na základe skutočnosti predchádzajúceho roku. Vzhľadom na to sa predpokladá dotácia zo štátneho rozpočtu až od roku 2012 s tým, že navrhovaný finančný systém bude vyžadovať príslušné zdroje až v roku 2013 resp. 2014.
- C. Dotácie budú poskytované na základe konkrétnej žiadosti organizácie cestovného ruchu obsahujúcej príslušný projekt. Pritom sa nepredpokladá využitie týchto prostriedkov na prevádzkové resp. mzdové náklady organizácie cestovného ruchu.
- D. Prepočet výšky príspevkov obcí a miest vychádza zo skutočného výberu dane za ubytovanie. Nakoľko však nie sú vo všetkých dotknutých mestách a obciach podnikateľskými subjektmi poskytované ubytovacie služby, resp. iba v minimálnej miere, prepočet výšky dane je aproximatívny.
- E. Príspevok vyšších územných celkov je predpokladom.
- F. Vzhľadom na navrhovanú platnosť zákona, t. j. od 1. januára 2011, možno v prvom roku predpokladať iba začiatok zakladania krajských a oblastných organizácií cestovného ruchu.
- G. Tvorba prepočtu príjmov štátneho rozpočtu a rozpočtov obcí a miest vychádza iba z minimálneho, 1 %-ného medziročného rastu výkonov realizovaných v cestovnom ruchu. Pri výkonoch cestovného ruchu je alternatívne uvádzaný aj 2 %-ný rast.
- H. Tvorba prepočtu vplyvu na štátny rozpočet vychádza iba z údajov za ubytovacie a stravovacie služby, ktoré sú štatisticky sledované. Z dôvodu neexistencie príslušnej štatistiky sa preto abstrahuje od ostatných výkonov napríklad kúpalísk, zimných stredísk cestovného ruchu, turisticko-informačných kancelárií, sprievodcov atď.
- I. Rovnako do prepočtov rastu výkonov nie sú prepočítavané výkony vyvolané zvýšeným cestovným ruchom napríklad v oblasti dopravy, služieb, obchodu atď. V odborných publikáciách sa predpokladá napríklad tvorba vyvolaných pracovných miest indexom 1,5 až 2,5 k údajom za cestovný ruch.
- J. Tvorba DPH nezohľadňuje rozdielnu výšku za predaj alkoholu a tabaku.
- K. Daň z príjmu fyzických osôb bude v zmysle zákona č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov príjmom územnej samosprávy 70,3 % príjmom obce, 23,5 % príjmom VÚC a 6,2 % príjmom štátneho rozpočtu.

1. Vplyv na verejné financie

Predpoklad nábehu financovania organizácií cestovného ruchu v mil. EUR

Ukazovateľ	2011	2012	2013	2014
Členský príspevok podnikateľských subjektov v cestovnom ruchu. V súčasnosti pôsobí na Slovensku 20 tis. podnikateľských subjektov pri priemernom príspevku 20 EUR na mesiac	20 % zapojených za 6 mes.	30 %	40 %	50 %
	0,480	1,44	1,92	2,4
Členský príspevok mesta a obce odvodený od dane za prenocovanie. V roku 2008 daň 9,13 mil. EUR	10 %	30 %	40 %	50 %
	0,913	2,739	3,652	4,565
Príspevok vyššieho územného celku – predpoklad	0,5	2,0	3,0	4,0
Spolu príspevky obcím, miest a vyšších územných	1,813	4,739	6,652	8,565

celkov					
Príspevok štátneho rozpočtu nad rámec rozpočtu rozpočtovej kapitoly MH SR		0	1,893	4,739	6,652
Príjmy obcí z titulu zvýšenia počtu prenocovaní – daň za ubytovanie – priemerný výber dane 0,75 EUR /noc, v roku 2008 12 mil. prenocovaní, medziročný rast + 1 %		0,09	0,18	0,27	0,36
Príjmy obcí z titulu zvýšenia počtu prenocovaní – daň za ubytovanie – priemerný výber dane 0,75 EUR /noc, v roku 2008 12 mil. prenocovaní, medziročný rast + 2 %		0,18	0,36	0,54	0,72
Príjmy z titulu zvýšenia zamestnanosti – daň z príjmu fyzických osôb , v roku 2008 pracovalo v ubytovacích a stravovacích službách približne 104 tis. zamestnan. Predpokladaný vymeriavací základ na určenie dane z príjmu – 500 EUR + 1 %.	Obce a mestá	0,3515 - odhad	0,833	1,675	2,432
	VÚC	0,1175	0,279	0,56	0,813
	Štátny rozpočet	0,031	0,074	0,148	0,215
Príjmy miest, obcí a vyšších územných celkov z titulu zvýšenia zamestnanosti – daň z príjmu fyzických osôb , v roku 2008 pracovalo v ubytovacích a stravovacích službách približne 104 tis. zamestnan. Predpokladaný vymeriavací základ na určenie dane z príjmu – 500 EUR + 2 %.	Obce a mestá	0,703- odhad	1,668	3,35	4,863918
	VÚC	0,235	0,557	1,12	1,626
	Štátny rozpočet	0,062	0,147	0,296	0,429
Príspevky do fondov z titulu zvýšenia zamestnanosti – priemerné náklady práce na osobu a mesiac 650 EUR, odvody 37 %		2,0-odhad	3,001	6,032	8,802
Príjmy štátneho rozpočtu z titulu zvýšenia výkonov ubytovacích a stravovacích služieb – DPH . V roku 2008 predstavovali výnosy 45 mld. Sk – 1,5 mld. EUR, DPH 8,55 mld. EUR. Predpokladaný medziročný nárast 1 %.			8,5	8,585	8,67
Príjmy štátneho rozpočtu z titulu zvýšenia výkonov ubytovacích a stravovacích služieb – DPH . V roku 2008 predstavovali výnosy 45 mld. Sk – 1,5 mld. EUR, DPH 8,55 mld, EUR. Predpokladaný medziročný nárast 2 %.			17,0	17,17	17,34

Tvorba nových pracovných miest		1 040	1050	1 060
--------------------------------	--	-------	------	-------

V tabuľke bolo uvažované s priemernými predpokladanými príjmami na strane organizácií cestovného ruchu, s nižším predpokladom rastu príjmov z dane z ubytovania a rátalo sa tiež so spodnými hranicami možných členských príspevkov zo strany obcí, miest a vyšších územných celkov.

Nový systém financovania umožní obciam, ktoré dnes vynakladajú množstvo prostriedkov na financovanie turisticko-informačných kancelárií, výrobu rôznych propagačných materiálov a propagáciu v zahraničí, tieto financie presmerovať cez členský príspevok obce, resp. mesta v oblasti organizácií cestovného ruchu do financovania oblastnej organizácie cestovného ruchu

Príjmy krajskej organizácie cestovného ruchu sa tvoria z príspevku vyššieho územného celku do krajskej organizácie cestovného ruchu a 15 % podielu na príjmoch oblastnej organizácie cestovného ruchu z členského príspevku miest a obcí a z členských príspevkov podnikateľských subjektov v cestovnom ruchu v rámci teritoriálneho dosahu krajskej organizácie cestovného ruchu. Súčasťou príspevku budú aj dotácie zo štátneho rozpočtu v pomere 1 : 1 tak, ako je uvedené v písm. A tejto doložky. Vzniknuté organizácie cestovného ruchu budú na rozdiel od súčasnosti financované systematicky a adresne.

Predpokladá sa, že do roku 2014, popri ôsmich krajských organizáciách cestovného ruchu, vznikne zhruba 50 oblastných organizácií cestovného ruchu, čo by malo vytvoriť efektívnu organizačnú štruktúru.

2. Vplyvy na obyvateľov, hospodárenie podnikateľskej sféry a iných právnických osôb

Uplatňovanie zákona o podpore cestovného ruchu nepredpokladá priamy vplyv na obyvateľov. Nepriamy vplyv môže spôsobiť prostredníctvom miestnych daní vo forme úpravy sadzby dane za ubytovanie. Konečná cena pre spotrebiteľa za poskytované služby však bude závisieť nielen od pohybu úrovne sadzieb dane za ubytovanie, ale aj od obchodnej resp. cenovej politiky každého poskytovateľa služby.

3. Vplyvy na životné prostredie

Uplatňovanie zákona o podpore cestovného ruchu nebude mať priamy vplyv na životné prostredie.

4. Vplyvy na zamestnanosť

Uplatňovanie zákona o podpore cestovného ruchu predpokladá pozitívny vplyv na zamestnanosť, hlavne na zvýšenie zamestnanosti pri poskytovaných službách – pozri vyššie uvedený tabuľkový prehľad. Predpoklad vychádza z pozitívneho vývoja vo forme efektívnejšej a lepšej koordinácie subjektov, a teda aj lepšieho a efektívnejšieho využívania existujúcich i novovybudovaných kapacít.

5. Vplyvy na podnikateľské prostredie

Uplatňovanie zákona o podpore cestovného ruchu predpokladá priamy vplyv na podnikateľské prostredie prostredníctvom členských príspevkov na činnosť oblastných organizácií cestovného ruchu tak, ako je to uvedené v 1. časti tejto doložky. Pozitívny vplyv na podnikateľské prostredie bude mať aj tým, že zlepšenou súčinnosťou všetkých zložiek cestovného ruchu na Slovensku dôjde k zvyšovaniu ich výkonov, čo umožní podnikateľom stabilizovať existenciu svojich podnikov a tak umožní zabezpečiť ich rozvoj a zvyšovanie ich konkurencieschopnosti. Následne sa táto skutočnosť prejaví vo zvýšených odvodoch tak vo vzťahu k štátnemu rozpočtu a fondom, ako aj rozpočtom miest a obcí.

6. Vplyv na informatizáciu spoločnosti

Návrh zákona o podpore cestovného ruchu priamo nerieši otázky informatizácie. Prostredníctvom turisticko-informačných kancelárií, ktoré môžu zriaďovať organizácie cestovného ruchu, je však predpoklad vytvorenia ucelenej informačnej siete cestovného ruchu. V nadväznosti na tvoriaci sa informačný systém na úrovni Slovenskej agentúry pre cestovný ruch bude ucelene a systematicky pokryté celé Slovensko. Vytvorí sa tak predpoklady na aktuálne a včasné poskytovanie informácií. Informačná sieť súčasne vytvára predpoklady aj na ďalšie využitie, napríklad sprostredkovanie predaja služieb, ktoré majú vplyv na príjmy organizácií cestovného ruchu.

Doložka zlučiteľnosti návrhu zákona s právom Európskych spoločenstiev a právom Európskej únie

1. Predkladateľ návrhu zákon: Vláda Slovenskej republiky

2. Názov návrhu zákona: Zákon o podpore cestovného ruchu

3. Problematika návrhu zákona:

a) nie je upravená v práve Európskych spoločenstiev
b) je upravená v práve Európskej únie
– v primárnom práve je upravená v Zmluve o fungovaní Európskej únie v čl. 195 (Cestovný ruch) a v čl. 107 až 109 (Pomoc poskytovaná štátmi)
– v sekundárnom práve je problematika upravená v týchto dokumentoch:

1. Smernica Rady 90/314/EHS z 13. júna 1990 o balíku cestovných, dovolenkových a výletných služieb.
2. Haagska deklarácia o turizme schválenej medziparlamentárnou konferenciou konanou v dňoch 10. - 14. apríla 1989 v Haagu.
3. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/36/ES zo 7. septembra 2005 o uznávaní odborných kvalifikácií.
4. Materiál EÚ "Community Measures Affecting Tourism" z 5.2.1996, COM (96) 29 final, z Predbežného rozhodnutia súdneho dvora EÚ v spojených kauzách C-178/1994, C-179/1994, C-188/1994, C-189/1994 a C-190/1994 Erich Dillenhofer a iní proti SRN z 8.10.1996, ktoré sa vydalo na základe Smernice Rady 90/314/EHS z 13. júna 1990 o balíku cestovných, dovolenkových a výletných služieb.

c) je obsiahnutá v judikatúre Súdneho dvora Európskych spoločenstiev alebo Súdu prvého stupňa Európskych spoločenstiev.

Napríklad: Rozsudok Súdneho dvora v spojenej veci C-178/94, C-179/94, C-188/94, C-189/94 a C-190/94 Erich Dillenkofer, Christian Erdmann, Hans-Jürgen Schulte, Anke Heuer, Werner, Ursula a Trosten Knor proti Bundesrepublik Deutschland (1996), Zb. roz. ESD-I 04845.

4. Závazky Slovenskej republiky vo vzťahu k Európskym spoločenstvám a Európskej únii:

a) lehota na prebratie smernice alebo rámcového rozhodnutia podľa určenia gestorských ústredných orgánov štátnej správy zodpovedných za prebratie smerníc a vypracovanie tabuliek zhody k návrhom všeobecne záväzných právnych predpisov alebo lehota na implementáciu nariadenia alebo rozhodnutia z nich vyplývajúca - bezpredmetné
b) informácia o konaní začatom proti Slovenskej republike o porušení Zmluvy o založení Európskych spoločenstiev podľa čl. 226 až 228 Zmluvy o založení Európskych spoločenstiev v platnom znení - bezpredmetné

c) informácia o právnych predpisoch, v ktorých sú preberané smernice alebo rámcové rozhodnutia už prebraté spolu s uvedením rozsahu tohto prebratia – bezpredmetné

5. Stupeň zlučiteľnosti návrhu zákon s právom Európskych Spoločenstiev alebo právom Európskej únie: úplný

6. Gestor a spolupracujúce rezorty: Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky

Osobitná časť

K § **1** **a 2**
Ustanovenia popisujú predmet zákona, ktorým je postavenie cestovného ruchu v Slovenskej republike, práva a povinnosti subjektov pôsobiacich v cestovnom ruchu, financovanie rozvoja cestovného ruchu, koncepčné dokumenty v cestovnom ruchu, ako aj vymedzenie niektorých pojmov používaných na účely tohto zákona.

K § **3**
Toto ustanovenie vymenúva subjekty zabezpečujúce plnenie úloh v cestovnom ruchu, ktorými sú Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky, samosprávne kraje, obce, Slovenská agentúra pre cestovný ruch, krajské a oblastné organizácie cestovného ruchu. V súvislosti s plnením úloh v cestovnom ruchu je žiaduce vytvoriť poradný orgán vlády – Radu vlády Slovenskej republiky pre cestovný ruch, ktorá by pôsobila ako národný prierezový orgán pre koordináciu rozvoja cestovného ruchu. Mala by sa skladať zo zástupcov Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky, Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky, Ministerstva financií Slovenskej republiky, Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, Ministerstva kultúry Slovenskej republiky, Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky, Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky, Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky, Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja a Slovenskej republiky a Ministerstva školstva Slovenskej republiky, zástupcov krajských organizácií cestovného ruchu, zástupcov samosprávnych krajov a obcí, odborových organizácií v cestovnom ruchu, zástupcov odborných vysokých škôl a stredných odborných škôl. Výkonným orgánom rady vlády Slovenskej republiky pre cestovný ruch by malo byť ministerstvo hospodárstva.

Rada vlády Slovenskej republiky pre cestovný ruch by najmä zaujímala stanoviská k monitorovacej správe o vývoji cestovného ruchu a k návrhu národnej stratégie rozvoja cestovného ruchu, návrhu rozpočtu a výročnej správe agentúry, štátnej politike cestovného ruchu Slovenskej republiky a dokumentom koncepčného celonárodného charakteru, ktoré majú vplyv na cestovný ruch, návrhom všeobecne záväzných právnych predpisov v cestovnom ruchu a dávala podnety na ich úpravu, iniciovala vytváranie nástrojov štátnej politiky a mechanizmov na podporu rozvoja cestovného ruchu, ktoré následne predloží na rokovanie vlády minister hospodárstva Slovenskej republiky, hodnotila rozvoj integrovaného informačného systému cestovného ruchu, zriaďovala pre odborné otázky dočasné pracovné skupiny, spolupracovala s Radou vlády Slovenskej republiky pre jednotnú prezentáciu Slovenska v zahraničí pri návrhu značky Slovenskej republiky – „Slovensko“.

K § **4** **až** **6**
Upravuje postavenie orgánov štátnej správy a územnej samosprávy v cestovnom ruchu. Podrobnejšie definuje kompetencie ústredného orgánu štátnej správy pre oblasť cestovného ruchu, ktorým je Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky,. Súčasne sú bližšie definované aj kompetencie samosprávneho kraja a obce. Ministerstvu hospodárstva

Slovenskej republiky sa ukladá povinnosť viesť Register krajských a oblastných organizácií cestovného ruchu.

K **§** **7**
Riešipostavenie a pôsobnosť Slovenskej agentúry pre cestovný ruch, ktorej činnosť je zameraná na propagáciu a prezentáciu Slovenskej republiky, ako cieľového miesta cestovného ruchu. Agentúru zriaďuje Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky a je financovaná z jeho rozpočtovej kapitoly.

K **§** **8**
Ustanovujú sa podmienky pre vznik a činnosť krajských organizácií cestovného ruchu, ako právnických osôb založených podľa tohto zákona. Krajské organizácie koordinujú, podporujú a vytvárajú podmienky pre rozvoj cestovného ruchu na svojom teritóriu.. Zakladajúcimi členmi krajskej organizácie sú samosprávny kraj a minimálne jedna oblastná organizácia cestovného ruchu pôsobiaca na jeho území Táto podmienka je daná najmä kvôli zabezpečeniu čo najužšej nožnej spolupráce subjektov pôsobiacich v cestovnom ruchu na území kraja. Potreba stanovenia minimálnej výšky príspevku oblastných organizácií cestovného ruchu do krajskej organizácie cestovného ruchu vychádza z nutnosti zabezpečenia zdrojov na činnosť krajskej organizácie cestovného ruchu združujúcej práve oblastné organizácie cestovného ruchu. Preto zákon stanovuje iba minimálnu výšku príspevku s tým, že možnosť jej zvýšenia ponecháva na rozhodnutí členov krajskej organizácie cestovného ruchu.

K **§** **9** **až** **12**
Predmetné ustanovenia upravujú právnu formu, založenie, vznik, práva a povinnosti a zánik krajskej organizácie cestovného ruchu. Register krajských a oblastných organizácií cestovného ruchu vedie Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, čím sa odbremenía ostatné rezorty a zložky štátnej správy. Ďalej sa ustanovujú práva a povinnosti krajských organizácií cestovného ruchu. Voľbu a zloženie orgánov krajskej organizácie cestovného ruchu, jej, štatutárneho zástupcu, zrušenia krajskej organizácie a iné zákonom neupravené otázky zákon ponecháva na stanovy organizácie.

K **§** **13** **až** **15**
Ustanovenia upravujú právnu formu, založenie, vznik, práva a povinnosti a zánik oblastnej organizácie cestovného ruchu, ako právnickej osoby založenej na koordináciu, podporu a vytváranie podmienok pre rozvoj cestovného ruchu na území jej pôsobnosti. Podmienka minimálneho počtu päť obcí územne susediacich a minimálneho počtu prenocovaní na území obcí zakladajúcich oblastnú organizáciu cestovného ruchu je navrhovaná najmä kvôli zamedzeniu vznikania veľkého počtu oblastných organizácií cestovného ruchu a dosiahnutiu čo najužšej nožnej spolupráce ako obcí, tak aj subjektov podnikajúcich a pôsobiacich na danom území. Oblastné organizácie cestovného ruchu budú registrované v Registri vedenom Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky, čím sa odbremenía ostatné rezorty a zložky štátnej správy. Predpokladá sa, že bude zaregistrovaných cca 25 až 50 organizácií na území Slovenskej republiky.

K **§** **16** **až** **20**
Ustanovujú sa základné orgány oblastnej organizácie cestovného ruchu, ktorými sú valné zhromaždenie, predstavenstvo, dozorná rada, ďalšie orgány alebo pracovné komisie ak to určia stanovy. Upravuje sa postavenie, pôsobnosť a spôsob rozhodovania týchto orgánov. Zákon stanovuje, že pri rozhodovaní valného zhromaždenia o zásadných otázkach je potrebné dosiahnuť súhlas viac ako 60 % zástupcov všetkých obcí a súčasne viac ako 60 % všetkých podnikateľských subjektov. Tiež sa ustanovuje podmienka, že v predstavenstve a dozornej

rade musia mať obce a podnikateľské subjekty pomerné zastúpenie či sa má zamedziť prijímaniu nekonsenzuálnych alebo jednostranne zameraných rozhodnutí.

K § **21** **a 22**

Ustanovenia upravujú vznik a zánik členstva v oblastnej organizácii cestovného ruchu a práva a povinnosti členov organizácie. Členom oblastnej organizácie cestovného ruchu môžu byť obce, fyzická osoba a právnická osoba podnikajúca alebo pôsobiaca na území v pôsobnosti oblastnej organizácie cestovného ruchu. Členom oblastnej organizácie cestovného ruchu môže byť teda okrem podnikateľských subjektov aj štátna, regionálna alebo obecná príspevková alebo rozpočtová organizácia, cirkevná inštitúcia, mimovládna nezisková organizácia (napr. miestne organizácie zväzu turistov, skauti), ale aj osoby jednotlivci (napr. experti v určitých oblastiach napr. v oblasti histórie, kultúry a pod.). Členské príjmy od týchto subjektov sa však nerátajú medzi garantované príjmy, predpokladá sa tiež, že ich členské príspevky budú nižšie resp. symbolické, aby sa posilnil princíp združovania a multisektorovej spolupráce. Členský príspevok subjektov do oblastnej organizácie cestovného ruchu je jeho daňovým výdavkom, čo zabezpečí motiváciu subjektov ku vstupu do organizácie.

K § **23**

Navrhované ustanovenie určuje zásady rozpočtu, podľa ktorého oblastná organizácia cestovného ruchu po schválení hospodári. Rozpočet obsahuje všetky rozpočtové príjmy a výdavky, pričom sa zostavuje a schvaľuje na príslušný kalendárny rok. Návrh rozpočtu predkladá predstavenstvo valnému zhromaždeniu na schválenie najneskôr jeden mesiac pred začiatkom kalendárneho roka, na ktorý sa rozpočet schvaľuje. Valné zhromaždenie schvaľuje rozpočet najneskôr do 31. decembra kalendárneho roka, ktorý predchádza príslušnému roku. Ustanovením sa ďalej ukladá povinnosť oblastnej organizácii cestovného ruchu viesť účtovníctvo v zmysle zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov, pričom sa musia oddelene viesť výnosy a náklady spojené s hlavnou činnosťou súvisiacou s cestovným ruchom, výnosy a náklady spojené s hlavnou činnosťou súvisiacou s rozvojom cestovného ruchu a výnosy a náklady na prevádzkovú činnosť.

K § **24**

Upravuje sa vznik a zánik oblastnej organizácie cestovného ruchu na ktoré sa primerane vzťahujú ustanovenia o vzniku a zániku krajskej organizácie cestovného ruchu.

K § **25**

Ustanovenie definuje základné koncepčné dokumenty cestovného ruchu a ich náležitosti. Dokumenty tvoria - stratégia rozvoja; ročný plán aktivít organizácií cestovného ruchu a monitorovacia správa o vývoji cestovného ruchu.

K § **26**

Ustanovujú sa náležitosti Registra krajských a oblastných organizácií cestovného ruchu, ktorý vedie Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, ako aj postup pri registrácii a podmienky výmazu z registra.

K § **27** **a** **28**

Predmetné ustanovenia upravujú systém financovania rozvoja cestovného ruchu, na ktorom sa podieľa štátna správa, krajská a miestna územná samospráva ako aj podnikateľské subjekty. Týmto sa vytvára finančný nástroj umožňujúci činnosť organizácií cestovného ruchu. Štátna správa sa podieľa na financovaní rozvoja cestovného ruchu prostredníctvom ministerstiev a ostatných orgánov štátnej správy. Ministerstvo hospodárstva financuje najmä činnosť organizácií cestovného ruchu prostredníctvom dotácie zo štátneho rozpočtu organizácii cestovného ruchu podľa tohto zákona, propagáciu a marketing Slovenska ako cieľového miesta cestovného ruchu prostredníctvom Slovenskej agentúry pre cestovný ruch,

členské príspevky Slovenskej republiky v medzinárodných organizáciách cestovného ruchu a tvorbu strategických, koncepcných, územných i plánovacích dokumentov v cestovnom ruchu. Ministerstvá a ostatné orgány štátnej správy financujú najmä podporné programy a schémy štátnej pomoci z prostriedkov fondov Európskej únie, ktoré sú spolufinancované z prostriedkov štátneho rozpočtu, vzdelávanie a ďalšie zvyšovanie kvalifikácie a odbornej prípravy v školských zariadeniach, záchranné systémy v strediskách cestovného ruchu, ako je horská, vodná, cestná a letecká záchranná služba, prevádzku, rekonštrukciu a modernizáciu zariadení vo vlastníctve štátu, ktoré sú využívané na účely cestovného ruchu; ide najmä o kultúrne zariadenia, kultúrne a prírodné dedičstvo, ochranu prírodných atraktivít a pod., náhradu za škodu na majetku a náhradu za obmedzenie bežného obhospodarovania majetku podľa osobitného predpisu, výskumnú základňu, štatistiku a satelitný účet cestovného ruchu, aktivity schválené Radou vlády Slovenskej republiky pre jednotnú prezentáciu Slovenska v zahraničí.

Samosprávny kraj financuje najmä krajskú organizáciu cestovného ruchu prostredníctvom členského príspevku, implementáciu programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja na území samosprávneho kraja, propagáciu a prezentáciu aktivít a atraktivít cestovného ruchu v príslušnom teritóriu, spolufinancuje projekty cestovného ruchu v zmysle priorít stanovených koncepcnými materiálmi samosprávneho kraja.

Obec financuje najmä oblasťnú organizáciu cestovného ruchu prostredníctvom členského príspevku, implementáciu programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja na území obce, tvorbu stratégií a koncepcií rozvoja cestovného ruchu na území obce, ak obec nespadá pod niektorú z oblastných organizácií cestovného ruchu, prevádzku, rekonštrukciu a modernizáciu zariadení vo vlastníctve obce, predovšetkým kultúrne zariadenia a kultúrne dedičstvo, ochrana prírodných atraktivít, kúpaliská a pod., infraštruktúru podporujúcu aktivity v cestovnom ruchu, aktivity súvisiace s výchovou miestneho obyvateľstva k pozitívnemu vzťahu k cestovnému ruchu.

Podnikateľský subjekt financuje najmä oblasťnú organizáciu cestovného ruchu prostredníctvom členského príspevku, výstavbu, rekonštrukciu a modernizáciu zariadení slúžiacich na poskytovanie služieb v cestovnom ruchu, ďalšie vzdelávanie a zdokonaľovanie profesionálnych schopností vlastných zamestnancov poskytujúcich služby v cestovnom ruchu, propagáciu a prezentáciu vlastných služieb a zariadení s využitím ďalších atraktivít v danom regióne, zavádzanie systémov kvality, partnerstvá pre neplatené služby potrebné pre podnikateľskú činnosť.

Ďalej sa ustanovujú podrobnosti financovania organizácií cestovného ruchu z garantovaných a negarantovaných zdrojov.

K § 29 až § 31

V týchto ustanoveniach je upravený systém poskytovania dotácie zo štátneho rozpočtu pre organizáciu cestovného ruchu. Dotácia je poskytovaná len na realizáciu hlavných aktivít organizácie cestovného ruchu. Jej výška predstavuje úhrn finančných prostriedkov získaných organizáciou vo forme členských príspevkov od obce, resp. samosprávneho kraja a podnikateľských subjektov, resp. oblastných organizácií cestovného ruchu za predchádzajúci rozpočtový rok. Dotácia je poskytovaná na základe žiadosti organizácie cestovného ruchu o dotáciu zo štátneho rozpočtu, ku ktorej je potrebné doložiť stanovené náležitosti vrátane projektu, ktorý je zameraný na realizáciu hlavných aktivít organizácie cestovného ruchu.

V ustanoveniach sú vymenované činnosti, na ktoré nie je možné poskytnúť organizácii cestovného ruchu dotáciu zo štátneho rozpočtu a tiež sú vymenované subjekty, ktorým nemôže byť táto dotácia poskytnutá.

Ďalej sa ustanovuje povinnosť pre organizáciu cestovného ruchu postupovať pri používaní

prostriedkov dotácie v súlade s ustanoveniami zákona o rozpočtových pravidlách a zákona o verejnom obstarávaní.

K čl.

II

Vzhľadom na funkciu a úlohy oblastných organizácií cestovného ruchu sa v novele zákona o dani z príjmov navrhuje, aby členské príspevky do oblastných organizácií cestovného ruchu boli oslobodené od dane z príjmu.

K čl. III

Navrhujeme, aby tento zákon nadobudol účinnosť 1. júla 2010.

Bratislava 13. januára 2010

Robert
predseda
Slovenskej republiky

Fico
vlády

Eubomír
minister
Slovenskej republiky

Jahnátek
hospodárstva